

נשמה, שיש עליהם אדון שמחשיף את מאוריהם. אבל עקר האור אותו מקום שנובע, שאין הפסק לאור שלו, ואין עליו אלוה אחר להפסיק ממנו את מאורו.

ועלת העלות, מאחר שאתה שם, אין הפסק לנביעת אור התורה. יהי רצונך שלא תזוז מאבא ואמא שלי ולא מבניו. וכך מי שממית עצמו על התורה, שהיא יקרה, מתקיימת בו ואינה מפסיקה ממנו. מה שאין פן מי שאינו משתדל בה, אלא אף על גב שעושה צווי חכמים, הוא שמש שלחם, עבד ולא בן. אבל אם הוא נאמן, אדונו משליט אותו בכל אשר לו.

אבר מי שלא משתדל בתורה ולא משמש חכמים לשמע מהם מצוות, לקים נעשה ונשמע, אלא שסרח ועבר על לא תעשה, הוא שקול לאמות העולם עובדי עבודה זרה, בני סמא"ל ונחש, שנאמר בהם (משלי א) וכסילים מרים קלון, שלא רצו לקבל את התורה, שכל שאין בו תורה, אין בו כבוד, שנאמר בהם (שם) כבוד חכמים ינחלו.

ועם כל זה, ראשי הישיבה, לא כל כבוד שוה, שהרי בן יכבד אב ועבד אדוניו. בן יכבד, על מנת שלא לקבל שכר, אבל הוא מצוה בכבוד אב ואם. ואם לא רוצה לעשות צויו, יפו אותו האב והאם עד שיעשה בעל פרחו. ואם היה בן גדול, בית דין כופים אותו. שאם אינו רוצה לעשות, מה כתוב בו? (דברים כא) בנגו זה סורר ומרה איננו שמע בקולנו, ודנין ליה בסקילה. אבל עבד ודנים אותו בסקילה. אבל עבד

שממש על מנת לקבל פרס, אם אינו עושה את צווי רבו, אדונו מעביר אותו מתוך ביתו ויזקח אחר, מה שלא היה יכול לעשות כף לבנו, אלא או שיעשה את הצווי שלו, או שיהרג אותו.

מסטר אחרא בלקותא דסיהרא ושמשא דאסתלק נהורייהו, ואשתארו כגופא בלא נשמתא, דאית אדון עליהם מחשיף מאוריהם. אבל עקרא דנהורא, ההוא אתר דנביע דלית פסק לנהורא דיליה, ולא אית עליה אלהא אחרא למפסק מניה נהוריה.

ועלת העלות, בתר דאנת תמן, לית פסק לנביעו דנהורא דאורייתא. יהא רענא דילך דלא תזוז מאבא ואימא דילי, ולא מבנוי. והכי מאן דאמית גרמיה על אורייתא, דהיא יקרה, אתקיימת ביה, ולא מפסקת מניה. מה דלאו הכי, מאן דלא ישתדל בה, אלא אף על גב דעבד צווי חכמים, איהו שמש דלהון, עבד ולא בן, אבל אי איהו מהימנא, מאריה אשליט ליה בכל דיליה. אבל מאן דלא אשתדל באורייתא, ולא משמש חכמים, למשמע מניהו פקודין, לקיים נעשה ונשמע. אלא דסרח ועבר על לא תעשה, איהו שקיל לאומין דעלמא עובדי עבודה זרה, בנוי דסמא"ל ונחש, דאתמר בהו, (משלי א) וכסילים מרים קלון, דלא פשו לקבלא אורייתא, דכל דלית ביה תורה, לית ביה כבוד, דאתמר בהם (משלי א) כבוד חכמים ינחלו.

ועם כל דא מארי מתיבתא, לא כל כבוד שוה, דהא (מלאכי א) בן יכבד אב ועבד אדוניו. בן יכבד, על מנת דלא לקבלא אנרא, אבל מצווה הוא בכבוד אבא ואימא. ואי לא בעי למעבד צווייה, יכתש ליה אבא ואימא, עד דיעבד על פרחיה. ואי הוי ברא רברבא, בית דין כופין ליה. דאי לא בעי למעבד מה כתיב ביה, (דברים כא) בנגו זה סורר ומרה איננו שמע בקולנו, ודנין ליה בסקילה. אבל עבד דמשמש על מנת לקבל פרס, אי לא עביד צווייה דרביה, מאריה אעבר ליה מגו ביתיה, ויטול אחרא. מה דלא הוה יכיל למעבד הכי לבריה, אלא או יעביד צווייה או יטול ליה.

שממש על מנת לקבל פרס, אם אינו עושה את צווי רבו, אדונו מעביר אותו מתוך ביתו ויזקח אחר, מה שלא היה יכול לעשות כף לבנו, אלא או שיעשה את הצווי שלו, או שיהרג אותו.